

Shanghai matkapäiväkirja

Olli Mikonmäki 4.11 – 29.11 2014

OMNIA Leppävaara

Päivä 1

4.11.

Pitkästä matkasta ja aikaerosta väsyneet matkalaiset saivat kokea Shanghain petollisuuden jo magneettiraiteella kulkevasta junasta päästyään. Tarkkasilmäiset taksikuskit huomasivat meidän olevan ilmiselvästi ulkomaalaisia turisteja, ja tietämättömiä paikallisista matkustustavoista tai -hinnoista. Yksikään meistä, opettajiemme varoituksista huolimatta, ei osannut ilmaista tarpeeksi jämäkästi halukkuuttamme saada yhdenmukaista veroitusta ja kohtelua tšekäläisten kanssa. Maksoimme alle viidentoista kilometrin taksimatkasta törkeästi ylihinnoitettun laskun. Alin hinta - pois laskettuna opettajamme - oli kolminkertainen, ja suurin noin kuusinkertainen asialliseen laskuun verrattuna.

Asetuttuamme taloksi hulppeaan hotelliimme, vietimme suurimman osan päivästä toipuen matkaväsymyksestä. Iltahämärän laskeuduttua lädimme koko ryhmän voimin ihailemaan Shanghain yöisiä valoja. Ruokailimme yhdessä perinteisessä kiinalaisessa ravintolassa, jossa pöytämme täyttyi mitä ihmellisimmistä annoksista.

Päivä 2

5.11

Seuraavan päivän ohjelmistossa odotti Shanghain tieto- ja tietoliikenne-messutapahtuma, johon osallistuimme täynnä intoa ja kiinnostusta. Itse messutarjonta osoittautui, monipuolisuudestaan huolimatta, odotuksiini nähden vähemmän erikoisesksi. Suurin osa esiteteillä olleista tuotteista ja projekteista oli suomalaisilla standardeilla keskinkertaisia tai 'ei niin uusia.' Mieleenpainuvinta messuilla oli tapa joilla vanhat ideat oltiin paketoitu uusiin kuoriin.

Poikkeuksena muusta tarjonnasta oli kasvojen tunnistus ja profilointi tekniikkaa hyödyntävä turvakamerajärjestelmä. Kyseinen järjestelmä osasi tunnistaa kuvaan jääneiden henkilöiden sukupuolen, ja antoi arvion henkilön iästä. Tieteiselokuvien innoittama turvallisuusjärjestelmä voi tulevaisuudessa profiloida rikollisia lihallisia silminäkijöitä tehokkaammin.

Vapise Orwell.

Päivä 3

6.11

Saimme opettajiltamme tehtäväksi kulkea omatoimisesti kaupunkilla, ja tarkkailla kuinka kaupunki on toteuttanut valaistusta ja mainontaa lukuisten sähköisten taulujen ja valonheittimien avulla. Kävin päiväsaikaan kuvaamassa muutamia valotauluja. Iltaa odotellessani tein matkan Shanghain kuuluisaan Jadebuddha- temppeliin, ja sytytin suitsukkeeni temppelikompleksin keskiössä.

Matkallani temppeliin kohtasin tervettä järkeä koettelevan näyn. Keskellä Chanshou Road- metroaseman viereistä liikenneristeystä seisojien puolella oli eroosion jäljelle jättämä monikymmenmetrinen kivipaasi, jonka kaikille puolille oli rakennettu kerrostaloja. Osa vuoresta näytti olevan kaiverrettu osaksi sen ympäröimiä rakennuksia, ja koko näky vaati minulta hetken ymmärtää mitä silmiäni edessä oli.

Pimeään saavuttua seurasin askeliani vilkkaan kauppakadun läpi kuvaten samoja valotauluja, joita olin päivällä kuvannut. Ero miten koko kaupunki näyttäytyi päivän savusumisessa valossa, ja miten se loisti pimeään tullen oli valloittava.

Päivä 4

7.11

Tänään vierailimme Tongi Yliopiston kampuksella. Meidät otettiin vastaan Aalto Yliopiston ystävyys ja yhteistyö- ryhmän tiloihin, ja kuulimme kattavan luennon yhteistyöstä kiinalaisten yritysten ja organisaatioiden kanssa sekä heidän yleisestä työmoraaalista.

Päivä 7

10.11

Aamumme alkoi verkkaisella hotellin vaihdolla, joka sujui kaikin puolin ongelmitta.

Piakkoin uuteen hotelliin päästyämme oli meidän jo aika jatkaa matkaa. Meidät toivotettiin tervetulleiksi isäntäkouluumme usean tunnin tervetulemistilaisuudella, ja pääsimme osallistumaan jopa yhdelle elektorniikkatunnillekin. Teimme yhteisvoimin mikrokontrollerilla varustetun LED-valo musiikkihässäkän, joka tanssittaa LED- valoja siihen syötetyn musiikin tahdissa Oppilaat joiden kanssa työskentelimme tänään puhuivat odotuksiani paremmin englantia. Koulu vaikutti varsin asialliselle, ja odotan innolla muita oppitunteja, ja niiden sisältöä.

On hauska nähdä kuinka meidän koulutusjärjestelmämme eroavat toisistaan, ja kuinka ne ovat kuitenkin hyvin samanlaisia.

Päivä 8

11.11

Vierailimme Fengxian kampuksella, joka oli suuri kuin Suomen mittapuulla pieni kaupunki. Kiersimme ympäri enimmäkseen tyhjiä rakennuksia, joiden luokkahuoneiden lattioilla ja nurkissa lojui merkkejä hajanaisista vierailuista. Koko alueella vallitsi aavemmainen hiljaisuus, ja vain muutamassa rakennuksessa tapasimme ihmisiä. Kampuksella oli saksalaisille vaihtooppilaille pyhitetty rakennus, jossa työskenteli kourallinen oppilasryhmiä projektiensa kimpussa.

Iltapäivällä pääsimme työskentelemään toista LED- valoja vilkuttavaa kytkentää aitoon tuotantohihna- työtilaan. Siellä näimme työn touhussa kymmenittäin kiinalaisia opiskelijoita. Meidät puettiin takkeihin ja päähineisiin, ja kenkämme saivat muovisuojukset, joten näytimme täysin aidoilta tehdastyöläisiltä.

Päivä 9

12.11

Tänään osallisuimme luennolle verkkokaapeloinnista, ja harjoittelimme RJ45- liittimien tekoa ja parikaapelin kanssa työskentelyä. Meidät sijoitettiin neljän hengen ryhmiin, joista kukin sisälsi kaksi suomalaista ja kaksi kiinalaista opiskelijaa. Yhteistyömme oli kuitenkin pinnallista, sillä kielimuuri rajoitti kommunikaatiomme elekieleen.

Päivä 10

13.11

Pääsimme tänään osallistumaan pneumatiikan ja hydrauliiikan perusopetukseen. Kuuntelimme pitkän luennon paineistettujen työkoneiden toiminoista ja käyttötarkoituksista. Tyostimme kiinalaisten kanssa opiskelijoidemme kanssa yksinkertaisen ilmanpaineeseen, joka liikutti mäntää paineella, ja vapautti sen jousella alkupisteeseen.

Päivän oppituntien jälkeen pelasimme ystävällisen pelin koripalloa kiinalaisten oppilaiden kanssa – emme pärjänneet..

Päivä 11

14.11

Vietimme koko päivän opettelemassa kotiautomaatioluokassa tšekiläisen turvallisuusjärjestelmän perustaa, johon liittyi kameroiden ohjausta, ja niistä saadun kuvan näytölle tulostamista. Luentoan kuului myös hälytysjärjestelmän läpikäymistä, ja kymmeniä tahallisia ja taas kymmeniä tahattomia hälytyksiä. Luento sujui hyvin, ja kiinalainen opettajamme oli yllättynyt oma-aloitteisuudestamme ja tavasta, jolla opimme järjestelmän käyttöä. Edellämainittu oppimistapa tarkoitti, että painelimme jokaista painiketta, ja katsoimme mitä ne tekivät.

Päivä 14

17.11

Rakensimme tänään kytkennän, joka toimi kuin yksinkertainen napinpainalluspeli. Kytkentä sisälsi neljä IC- piiriä, ja puolet koulupäivästäimme kuluikin niiden toimintaperiaatteiden läpi käynnissä.

Päivä 15

18.11

Rakensimme digitaalisen kellon piirilevyille, joka sisälsi neljä kahdeksan ledin numeraali- näyttöä , jotka ilmaisivat minutteja ja tunteja, sekä kuusikymmentä ledia, jotka syttyivät vuoronperään emuloiden sekuntiviisaria. Levy sisälsi myös sulautettua tekniikkaa, sillä sen sydämissä olivat aikaa laskevat mikropiirit. Päivän ohjelmaan kuului kellon rakentamisen lisäksi valoja ohjaavien ja aikaa laskevien mikrokontrollerien läpi käynti. Mutta itse juotostehtävä osoittautui niin aikaasyöväksi haasteeksi, että emme ehtineet perehtyä kontrollereiden sisältämiin ohjelmointikomennoihin.

Tältä matkalta jäi kotiinvietäväksi enemmän elektronisia vempaita, mitä olisin uskonut. Toivottavasti niitä näyttämällä, saan opettajani uskomaan, että emme vain lorvailleet koko matkaa.

Päivä 16

19.11

Tämänpäiväinen ohjelma oli pyhitetty pelkästään kiinalaisen kulttuurin opiskeluun. Päivämme alkoi perinteisten kiinalaisten nauhasolmujen teolla. Rahvaille suomalaismiehille haaste tuntui olevan liikaa, ja luokassa kajahtelivat tasaisin väliajoin murahduksent ja vaimennetut kiro sanat.

Iltäpäivä olikin jotain minulle odottamatonta. Sadan kiinalaisoppilaan ryhmä oli järjestänyt meille liudan tanssi- ja lauluesityksiä. Ohjelmassa oli myös seurapiirileikkejä ja ystävämielisiä kisoja, joihin meitä pyydettiin - ja pakotettiin mukaan. Omaan ohjelmamme, jonka tarkoituksena oli näyttää pieni pala suomalaista kulttuuria, kuului kaikista maailman asioista karaokea ja letkajenkkaa.. Pienestä shokista selvittyään, kiinalaiset isäntämme heittäytyivät mukaan letkajenkkaan, ja iloitsivat kanssamme koko tapahtuman absurdisuutta.

Päivä 17

20.11

Aamumme alkoi bussimatalla halki kiinalaisen esikaupunki-maaseudun. Päämääränä Diodes yrityksen tuotantopiste. Meille esitettiin pitkä presentaatio yritykseen hienoista saavutuksista ja tulevaisuuden suunnitelmista. Saimme kattavan katsauksen eri tuotantoasteiden työtiloista opastetulla kävelyllä, jonka jälkeen meille tarjottiin lounas.

Yritysvierailun jälkeen meille tarjoutui tilaisuus käydä Sheshan- vuorella ja sen vierellä sijaitsevalla ulkoilmamuseolla. Ulkoilmamuseo koostui useista kortteleista temppeleitä ja hallitusrakennuksia antiikin kiinan ajoilta, ja sijoittui tekojärven rannalle. Kaupungin satamassa makasi puoliupoksissa kolme rakennusta. Vielä keskeneräinen lisäsiipi tulisi majoittamaan kolme kerrosta vedenalaisia museotiloja. Sheshan puolestaan pitää Shanghain korkeimman maantieteellisen kohdan titteliä. Vuoren huipulla sijaitsee Kiinan ensimmäinen katolinen kappeli, ja Tao pagoda.

Päivä 18

21.11

Kiinalaiset ovat ilmeisesti hyvin kiintyneitä ruokakulttuuriinsa monipuolisuuteen, sillä meille esitettiin heti aamusta koulurakennuksella puolituntinen dokumenttisarjan osa, joka kertoi yksityiskohtaisesti Kiinan eri maakuntien ravinnonsaannista ja resepteistä.

Teimme lounaaksemme itse kiinalaisia nyyttejä, samalla kun muut opiskelijat söivät tavalliset lounaat. Vitsi sattui meidän nilkkaamme, sillä jouduimme syömään enemmän ja vähemmän pilalle menneitä ja auenneita taikinan palasia. Lähtö koululta osoittautui erityisen tuiteikkaaksi, kiinalaisten kanssaopiskelijoittemme hyvästellessä meidät.

Uusi hotelli sijaitsi kivenheiton päässä metroasemasta, joten liikkumismahdollisuutemme parantuivat huomattavasti.

Päivä 20

23.11

Postin lähettäminen Kiinassa on huomattavan vaikeata, koska postileimoja saa vain postitoimistoista, joita ei ole merkitty mihinkään karttaan. Kiinan postiviraston virallisilla sivuilla niitä ei ole kerrottu myöskään. Menimme siis kyselymään suuntaohjeita paikallisilta kääntäen sanat 'posti toimisto' kiinaksi puhelimella. Itse postitoimiston löydettyämme huomasimme sen toimivan niin kuin kotonakin.

Kävimme ystävieni kanssa Shanghain keskustasta noin neljänkymmen minuutin metromatkan päässä sijaitsevalla Meilan järvellä iltaretkellä. Meilan järven rannoille on asuttanut mittava yhteisö skandinaavisia ihmisiä, joten järviolueen ympäröivä miljöö saattaa kummastuttaa tietämätöntä kulkijaa. Arkkitehtuuri on nimittäin samaa kuin Itämeren saaristossa, ja ravintoloista saa lihapullia. Itse järvi ei ole pohjoismaalaisella mittapuulla kovin suuri, vaikka sitä 'aavaksi' kutsuttiinkin turistiesitteissä.

Päivä 21

24.11

Lähdimme heti aamupalan jälkeen metrolla Qibaon vanhaan kaupunkiin. Saman nimisen metropysäkin vierellä sijaitseva kaupunginosa on yksi harvoista "old town" nähtävyyksistä, josta voi vielä löytää keisarillisen Kiinan tuhat vuotta vanhan tunnelman. Kujille tulvi vahvoja tuoksuja useista keittolevyistä, ja niiden päällä tirisevistä herkkupaloista. Talot näyttivät arkaaisilta, ja ne olivat täynnä paikallisia käymässä päivittäisillä asioillaan. Kaikki paikat ovat Shanghaissa täynnä tähän aikaan, ja meillä oli vielä kaksi kohdetta kotimatkan varrella.

Longhua Padoga sijaitsee muutaman metropysäkin päässä Qibaosta, ja on Shanghain suurin temppelikompleksi. Kyseinen temppeli on myös yksi halvimmista sisäänpääsymaksun omaavista temppeleistä. Ennätimme sinne juuri iltapäivärukouksien aikaan. Kävellessämme temppelien ohi ja lävitse, kantautui moninainen rukouslaulujen kakofonia korviimme ja vahvojen suitsukkeiden savu neniimme. Eräissä saleissa oli moninaisia perhekuntia rukoilemassa läheisiensä puolesta munkkien lyödessä tahtia matalilla rummuilla. Keskimäinen rukoussali oli täynnä polvillaan istuvia munkkeja jotka lauloivat transsiin humalluttavaa rukouslaulua.

Aivan temppelikompleksin vieressä sijaitseva sankarihautausmaa on myös läpikävelyn arvoinen nähtävyys. Ilman maksua pääsee kävelemään avaraan puistoon, josta voi löytää kiinalaisen megalomanian suurhuipentuman. Ympäri puistoa on ripoiteltu monia muistomonumentteja ja veistoksia, jotka ovat kaikki omistettu jollekin kommunistisen Kiinan kansanliikkeen nousun tärkeille tapahtumalle ja niissä kaatuneille. Keskeisin näistä rakennelmista on kuitenkin puiston keskeltä nouseva pyramidi tai zikkurat, joka pitää sisällään teemaan osuvan maksullisen sotamuseon. Pyramidin massiivinen varjo lankeaa itse hautausmaa-alueen ylle kuin kiinalainen totalitarismi.

Päivä 22 25.11

Tämänpäiväiseen ohjelmaamme kuului Suzhoun maakunnassa sijaitsevan Vacon- yrityksen tehtaalla. Itse yritysvierailu sujui ongelmitta. Meille pidettiin kattava esittely yrityksen tuotteista ja asiakkaista. Pääsimme kiertämään tehtaan tuotantotiloja aina materiaalin saapumispisteestä valmiiden tuotteiden lähtölaiturille.

Vasta vierailumme päättyttyä, kun olimme Suzhoun juna-asemalla, eteemme ilmeni esteitä. Kiinassa junalipun osto vaatii ilmeisesti passin, sillä junaliikenne ylittää maakuntien rajoja, ja niiden ylitys on jonkin sorti maansisäinen, passia vaativa kynnyks. Tällä yritetään ilmeisesti rajoittaa maakuntien välistä työturismia. Kukaan meistä, ei opiskelijat saatikka opettajamme, ei ollut varautunut saatikka tietoinen tästä. Ja edessämme olikin matkamme suurin este. Meitä oli viisitoista, joka vaikeutti asioita entuudestaan.

Muutamien ärräpäiden ja sammakoiden jälkeen päätimme yrittää taksilla takaisin Shanghaihin matkustamista. Meille esittäytyi eräs erittäin innokas taksikuski, joka tulisi tienamaan viikon palkan tänä iltana. Hän lupautui viemään koko seurueemme Shanghain keskustaan ystäviensä kanssa. Matka tulisi maksamaan neljäsataaviisikymmentä yuania per auto, joita me tarvitsimme neljä. Matka tulisi maksamaan niin paljon - meille selitettiin, sillä kuskit ottaisivat myös ison riskin ylittäessään luvatta maakuntien rajan. Lähtiessämme yhdenkään auton mittariin ei koskettu, ja koko tapahtuma haiskahti jo lievästi sanottuna epäilyttävälle. Eikä asiaa

auttanut, että pysähdyimme monesti, kuskiemme pitäessä palavereita. Monituntisen ajomatkan aikana kuskimme käyttäytyi epäilyttävästi, emmekä saaneet päättää radiokanavastakaan. Kyytimme päätyi kuitenkin ennaikaisesti Hongqiaon juna-asemalla. Meiltä kuitenkin vaadittiin ennalta sovittu summa, jonka opettajamme maksoivat ilman vastarintaa.

Pääsimme kuitenkin metroasemalle, mikä yhdisti meidät nyt koko Shanghain maanalaiseen tunnelijärjestelmään. Metroihin Shanghaissa voi aina luottaa, eikä kotimatkamme asemalle päästyä kestänyt kuin puoli tuntia.

Päivä 23

26.11

Tänä aamuna päätimme lähteä katsomaan Konfutse-temppeliä, ja sen vieressä sijaitsevaa Yuyuan- puistoa. Cunfusiukselle omistettu temppelialue sijaitsi Laoximen- metroasemalta kymmenen minuutin kävelymatkan päässä, ja sen sisäänpääsy maksoi kaksikymmentä yuania. Temppeli oli hiiren hiljainen, sillä sen vanhat muurit peittivät kaikki läheisten katujen melut. Sen huoneet majoittivat museotilaa saviteepannuille ja ikivanhalle kirjastolle. Ne pihat ja käytävät olivat rauhallisimpia koko matkani aikana.

Yuyuanin puisto osoittautui pettymykseksi, sillä se oli täynnä turisteja, emmekä me päässeet koko puistoalueelle. Itse puisto ja viereinen temppeli maksoivat neljäkymmentä yuania molemmat, emmekä me oleet valmiita maksamaan niin paljon siinä väenpaljoudessa. Turistisivustoilta löysimme useita saman kaltaisia paikkoja, mutta ne olivat kaikki joko restauroituja, tai uusia vanhannäköisiä tehtyjä turistihoukuttimia. Niiden talot olivat puolitäynnä ulkomaalaisia, ja kaikki tšekäläiset huijasivat heitä työkseen.

Lähdimme People Squarelle etsimään ravintolaa. Opin sinä kertana kansanravintoloiden sanattoman tavan. Ravintoloissa on usein etuoven vieressä sijaitsevan kassatiskin takana tai yläpuolella ruokalista, jossa ei ole kuvia sen annoksista. Jos asiakas pyytää ruokalistan pöytään, löytyy niistä usein kuvat, mutta hinnatkin ovat kalliimpia. Seinältä löytyvä lista sisältää ruoka-annoksia joihin kuuluu sekä pääruoka että lisuke. Kun taas kuvallisesta ruokalistasta ne on tilattava erikseen. Olin tätä ennen tilannut samankaltaisista ravintoloista, jossa nyt istuimme, suoraan seinältä osoittaen tietämättä mitä eteeni tulisi. Nyt minulle valkeni että turisteille ja paikallisille oli kaksi eri hintaa, joka on ymmärrettävää elintaserojen vuoksi.

Meidän tuli illan hämärtyttyä viedä delegaatio- ryhmä illallistamaan sopimaamme ravintolaan. Valitsimme French Consession- kauppa- ja ravintola- alueen parhaimmaksi kohteeksi edustamaan Shanghain nousukkuutta.

Päivä 24

27.11

Puolentoista tunnin bussimatkan päästä hotelliltamme sijaitseva KONE-yhtiön tehdas oli tänään vierailukohteemme. Vierailumme jäi tiukan aikataulun takia lyhyeksi. Saimme kuitenkin kattavan esittelyn hissituotannon ja -bisneksen hyödyistä tänään aikakautena. Meidät opastettiin myös lyhyelle kierrokselle Kunshan- tehtaahan tiloihin, jossa näimme rakenteilla olevan tuleva maailman pisin liukuporras.

Päivä 25

28.11

Matkamme toiseksi viimeisen päivän nähtävyydeksi valitsimme People Squaren, ja sen laidalla seisovan Kiinan kansallismuseon. Mikä olisikaan parempi tapa päättää Shanghain vierailumme, kuin nähdä läpileikkaus Kiinan rikkaasta historiasta, ja verrata sitä Shanghain ytimen moderniin suuruudenhulluuteen.

People Squaren laitamalla on Shanghain kaupungintalo, oopperatalo suurteatteri ja monia muita historiallisesti tärkeitä maamerkkejä. Itse museo on ilmainen, ja tarjoaa erittäin kattavan katsauksen Kiinan menneisyyteen aina pronssikaudesta rautakauteen.

Vietimme viimeisen iltamme illalistaen yhdessä koko ryhmän voimin samaisessa ravintolassa, jonne veimme delegaatio-vieraammekin syömään. Muistelimme viime viikkojen tapahtumia, ja naureskelimme kaikille niille kummelluksille jotka olimme matkamme aikana kohdanneet.

Päivä 26

29.11

Aika kulkee niin nopeasti. Pakkaan laukkuihini menneen kuukauden aikana hankkimiani tavaroita, ja muistelen jokaiseen esineeseen kuuluvia tarinoita. Tämä on ollut elämäni opettavaisimpia kuukausia. Pelkät sanat eivät riitä kuvastamaan kaikkea koettuani. Naamatauluni löytyy useiden kymmenien kiinalaisten puhelimista, ja jätimme varmasti jälkemme unohtumattomat muistikuvat.

- Olli